

FIȘA DISCIPLINEI

Politici sociale

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie
1.4. Domeniul de studii	Sociologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Sociologie / Licențiat în Sociologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Politici sociale	Codul disciplinei	ALR2505				
2.2. Titularul activităților de curs	Cristina Raț						
2.3. Titularul activităților de seminar	Cristina Raț						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS/OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					52
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					26
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală adecvată pentru activități în grupuri mici

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> - Proiectarea și realizarea de cercetări sociologice (culegere, prelucrare și analiză de date sociale) în organizații și comunități, cercetări culturale, studii de piață etc. - Gestionarea sistemelor de date sociale - Diagnoza problemelor sociale/ sociologice și analiza și aplicarea de politici publice și sociale - Utilizarea adecvată a perspectivei sociologice aplicate - Identificarea, analiza (explicarea) și soluționarea de probleme și conflicte sociale în organizații și comunități
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională. - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă. - Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională. - Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> - Studentul/Absolventul formulează și descrie concepte, teorii și paradigme utilizate în cercetarea socială, la nivelul indivizilor, grupurilor, organizațiilor, și instituțiilor, precum și analizează relațiile dintre acestea și metodologiile aplicate în studierea structurii, proceselor și dinamicii sociale. - Studentul/Absolventul definește, clasifică și alege metodele, tehnicile și procedeele utilizate în cercetarea și soluționarea problemelor sociale. - Studentul/Absolventul înțelege și analizează structurile sociale, mecanismele de stratificare și inegalitățile sociale, precum și relația dintre structură socială și acțiune individuală. - Studentul/Absolventul cunoaște și analizează procesele de schimbare socială, modernizare, globalizare și transformare instituțională, în contexte naționale și internaționale. - Studentul/Absolventul elaborează și proiectează măsuri de intervenție, programe, strategii și politici sociale pe baza terminologiei, metodelor și paradigmatelor specifice. - Studentul/Absolventul explică și interpretează problemele și conflictele sociale/din cadrul organizațiilor și identifică resurse și modalități pentru rezolvarea acestora. - Studentul/Absolventul identifică nevoile specifice ale grupurilor țintă. - Studentul/Absolventul adaptează terminologia și strategiile de comunicare cu grupurile țintă, conform profilului categoriilor socio-profesionale vizate. - Studentul/Absolventul examinează, analizează, explică și interpretează curente de opinie publică pe baza cercetărilor de teren.
Aptitudini	<ul style="list-style-type: none"> - Studentul/Absolventul identifică metode, tehnici, procedee și instrumente adecvate pentru cercetarea fenomenelor sociale și culegerea datelor empirice. - Studentul/Absolventul elaborează modele inovative de cercetare a fenomenelor și proceselor sociale în grupuri, organizații și comunități, prin utilizarea metodologiilor consacrate. - Studentul/Absolventul utilizează aplicații și programe informatice specializate pentru a rezolva probleme specifice administrării bazelor de date care conțin indicatori socioeconomici și culturali. - Studentul/Absolventul identifică particularitățile comunicării în context social, elaborează și implementează strategii de comunicare pentru grupuri, organizații și comunități. - Studentul/Absolventul elaborează, analizează și evaluează strategii și procese de comunicare socială în grupuri, comunități și organizații, inclusiv pentru evaluarea și formarea resurselor umane. - Studentul/Absolventul setează și implementează diferite strategii metodologice de diagnoză privind dinamica socio-culturală. - Studentul/Absolventul elaborează proiecte și intervenții în comunitate sau în organizații care promovează implicarea socială și dezvoltarea sustenabilă, în conformitate cu nevoile identificate. - Studentul/Absolventul utilizează aplicații și programe informatice specializate pentru a rezolva probleme specifice administrării bazelor de date care conțin indicatori socioeconomici și culturali.

	<ul style="list-style-type: none"> - Studentul/Absolventul identifică metode, tehnici, procedee și instrumente adecvate pentru cercetarea fenomenelor sociale și culegerea datelor empirice. - Studentul/Absolventul creează și monitorizează programe de diversitate și incluziune pentru a asigura un mediu de lucru echitabil și reprezentativ. - Studentul/Absolventul elaborează strategii adecvate de consiliere socioprofesională, oferite indivizilor, grupurilor, comunităților sau organizațiilor, cu scopul de a rezolva problemele și de a facilita integrarea, adaptarea și dezvoltarea acestora în context social și profesional.
Responsabilități și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> - Studentul/Absolventul analizează datele empirice și evaluează critic și constructiv demersurile de cercetare socioculturală. - Studentul/Absolventul construiește și evaluează indicatori sociali relevanți pentru cercetările sociale și culturale. - Studentul/Absolventul evaluează critic explicațiile sociologice ale fenomenelor sociale, asumând limitele metodologice și teoretice ale analizelor realizate și impactul acestora în dezbateră publică. - Studentul/Absolventul interpretează și utilizează responsabil rezultatele cercetării sociologice în contexte academice și de dezbateră publică. - Studentul/Absolventul administrează bazele de date construite cu indicatori socioeconomi și culturali prin intermediul procedurilor și aplicațiilor software specializate. - Studentul/Absolventul creează și gestionează baze de date ce folosesc indicatori socioeconomi și culturali. - Studentul/ Absolventul realizează și interpretează diagnoze în raport cu problemele sociale cu care se confruntă indivizii, grupurile, comunitățile sau organizațiile. - Studentul/Absolventul analizează și evaluează situațiile de conflict și dimensiunea problemelor sociale. - Studentul/Absolventul evaluează modalități de elaborare și implementare a diagnozei, programelor și politicilor sociale. - Studentul/Absolventul descrie implicațiile etice și sociale ale tehnologiilor emergente și proiectează politici care să asigure utilizarea responsabilă a acestora în mediul organizațional și în comunitate.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională. - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă. - Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională. - Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune familiarizarea studenților cu principalele conceptualizări din domeniul studiului statului bunăstării și al politicilor sociale.
7.2 Obiectivele specifice	Prima parte prezintă formarea și evoluția politicilor sociale dintr-o perspectivă istorică, cu focalizare pe țările europene. A doua parte discută originile și transformările politicilor sociale din România. A treia parte prezintă și analizează politicile sociale din România contemporană, separat pentru fiecare dintre domeniile principale ale acestora: sistemul de pensii, politici privind munca și șomajul, combaterea sărăciei și a marginalizării sociale, susținerea familiilor cu copii, protecția socială a persoanelor cu dizabilități, sistemul serviciilor de sănătate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
----------	-------------------	------------

1. Introducere. Cetățenie socială și statul social în perspectivă istorică	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	Sunt posibile mici modificări tematiche și de bibliografie pe parcurs.
2. Dezvoltarea istorică a modelelor de stat al bunăstării	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
3. Criza statului social și politici sociale în Uniunea Europeană	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
4. Dezvoltarea istorică a politicilor sociale în România: forme inițiale	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
5. Statul social în perioada socialismului de stat în România, 1947-1989	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
6. Continuitate și schimbare a statului social în România după 1989	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	Sunt posibile mici modificări tematiche și de bibliografie pe parcurs.
7. Sistemul de pensii	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
8. Politici privind ocuparea în muncă și protecția socială a șomerilor	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
9. Politici familiale	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
10. Sărăcie și marginalizare socială	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
11. Protecția veniturilor minime și combaterea excluziunii sociale. Subvenționarea locuirii și a serviciilor publice de bază	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
12. Politici de protecție a sănătății și sistemul de asigurări de sănătate	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
13. Protecția socială a persoanelor cu dizabilități și organizarea serviciilor sociale	Prezentare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
14. Recapitulare	Recapitulare, sesiune de întrebări & răspunsuri	
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere: perspective politice asupra statului social	Discutarea lecturilor indicate pornind de la temele redactate acasă de către studenți, sesiune de întrebări și răspunsuri (Q&A)	Sunt posibile mici modificări tematiche și de bibliografie pe parcurs.
2. Cetățenie socială și dezvoltarea statului social	Discutarea lecturilor indicate pornind de la temele redactate acasă de către studenți, Q&A	
3. Modele de organizare a statului social	Discutarea lecturilor indicate pornind de la temele redactate acasă de către studenți, Q&A	
4. Abordări contemporane ale statului social	Discutarea lecturilor indicate pornind de la temele redactate acasă de către studenți, Q&A	
5. Politici sociale în România în perioada socialismului de stat	Discutarea lecturilor indicate pornind de la temele redactate acasă de către studenți, Q&A	
6. Politici sociale în România în perioada transformărilor postsocialiste	Discutarea lecturilor indicate pornind de la temele redactate acasă de către studenți, Q&A	
7. Sistemul de pensii	Dezbateri de seminar pregătite de studenți (format Karl Popper adaptat), Q&A	
8. Politici privind ocuparea în muncă și protecția socială a șomerilor	Dezbateri de seminar pregătite de studenți (format Karl Popper adaptat), Q&A	
9. Politici familiale	Dezbateri de seminar pregătite de studenți (format Karl Popper adaptat), Q&A	
10. Sărăcie și marginalizare socială	Discutarea lecturilor indicate pornind de la temele redactate acasă de către studenți, Q&A	
11. Protecția veniturilor minime și combaterea excluziunii sociale. Subvenționarea locuirii și a serviciilor publice de bază	Dezbateri de seminar pregătite de studenți (format Karl Popper adaptat), Q&A	
12. Politici de protecție a sănătății și sistemul de asigurări de sănătate	Dezbateri de seminar pregătite de studenți (format Karl Popper adaptat), Q&A	
13. Protecția socială a persoanelor cu dizabilități și organizarea serviciilor sociale	Dezbateri de seminar pregătite de studenți (format Karl Popper adaptat), Q&A	
14. Recapitulare	Discutarea lecturilor indicate pornind de la temele redactate acasă de către studenți, Q&A	

Bibliografie:

- Titmuss, Richard (1967). Universalism versus selection [Universalism sau selectivitate]. (selecții din prelegerea lui R. Titmuss la Conferința Națională a Bunăstării Sociale, Londra, Aprilie 1967.
- Esping-Andersen, Gosta (1990): *The Three Worlds of Welfare Capitalism*, Cambridge: Polity Press.
- Popescu, Livia (2004): *Protecția socială în Uniunea Europeană*. Cluj-Napoca: Presa Univ. Clujeană.
- Standing, Guy (2007). Labour recommodification in the global transformation. In *Reading Karl Polanyi for the 21st Century*, edited by Ayshe Bugra and Kan Agatan, 67-95. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Popescu, Livia (2004). *Politici sociale est-europene între paternalism de stat și responsabilitate individuală*. Cluj: Presa Universitară Clujeană.
- Raț, Cristina, Livia Popescu, and Valentina Ivan (2019). The Romanian Welfare System. From the Shadow of Equality to the Dazzle of Dualisation. In S.Blum, J.Kuhlmann, K.Schubert (eds.) *Handbook of European Welfare Systems*. London: Routledge, pp. 445-465.
- Comisia Europeană (2024). *The 2024 Pension Adequacy Report. Volume II. Romania country study*, pp. 255-267.
- Calipolitis, O. (2024). *Analiza evoluției pensiilor în România în 2022-2023*. Consiliul Național al Organizațiilor de Pensionari și al Persoanelor Vârstnice.
- Preda, Marian (ed.) (2009). *Riscuri și inechități sociale în România*. București: Administrația Prezidențială. Cap. III.4 Sistemul de pensii din România, pp. 83-94.
- Guga, Ștefan (2016). *Munca atipică în România de la izbucnirea crizei. O perspectivă de ansamblu*. București: Next Publishing.
- Ministerul Muncii (2024). *Buletin statistic - Ocuparea, șomajul și protecția socială a șomerilor*.
- Guvernul României (2022). *Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, 2021-2027*.
- European Commission (2024). *European Semester. Labour market and wage developments*. Brussels: the EU.
- T.Rotariu și V. Voineagu (eds.) (2012): Inerție și schimbare. Iași, Polirom. Capitolul 4.3 și Capitolul 6. SAU:
- Szikra, D. and Raț, C. (2015): Family policies and social inequalities in Central and Eastern Europe. In Roostgaard, T. and Eydal, G.B. (eds.) *Handbook of Child and Family Policy*, Edward Elgar.
- Lister, Ruth (2004). *Poverty*. Cambridge: Polity Press, *Introduction*, pp.1-11.
- Stănculescu, Manuela (2003). Munca invizibilă a săracilor din zonele sărace. În I.Berevoescu și M.Stănculescu (eds.) *Sărac lipit, caut altă viață*. București: Nemira, pp. 184-235.
- Teșliuc, E., Grigoraș, V. și Stănculescu, M. (eds.) (2015). *Studiu de fundamentare pentru Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020*. București: Banca Mondială (mai ales pp. 29-53).
- Vincze, Enikő, Corneliu Ban, Sorin Gog, and Jon Horgen Friberg. 2025. *The Political Economy of Extreme Poverty in Eastern Europe*. London: Routledge.
- Raț, C. (2012). Sărăcie și marginalizare socială în rândul familiilor cu copii. În T.Rotariu și V. Voineagu (eds.) *Inerție și schimbare*. Iași: Polirom, pp. 179-197.
- Țoc, S. and Buligescu, B. (2020). Impactul politicii de acordare a ajutorului social pentru asigurarea venitului minim garantat asupra reducerii sărăciei în România. *Sociologie românească*, 18(1): 63-88.
- Ciornei, Carmen-Marcela (2017). *Analiza politicilor sociale de garantare a venitului minim și de combatere a sărăciei în România 1997-2013*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Adăscăliței, D., Raț, C., Spătari, M. (2020). *Îmbunătățirea protecției sociale în România*. București: Friedrich Ebert Stiftung.
- FEANTSA (2024). *Housing exclusion in Romania*. Brussels: FEANTSA.
- Blocul Național pentru Locuire (2020). Raport împotriva exploatării muncii și deprivării locative 2019 - Raport de proiect. *Cercetare realizată cu sprijinul Rosa Luxembourg Stiftung*.
- Cristina Raț (2018). Social Citizenship at the Margins. In Vincze, Eniko, Petrovici, Norbert, Raț, Cristina, Picker, Giovanni (eds.) *Racialized Labour in Romania. Spaces of Marginality at the Periphery of Global Capitalism*, Ed. Palgrave Macmillan, pp. 97-123.
- Guvernul României, Ministerul Mediului (2017). *Strategia națională a locuirii 2017-2020*. București: Min.Mediului.
- Mariana Stanciu (2013). Sistemul public de servicii medicale din România în context european. *Calitatea vieții*, vol. XXIV, no. 1, pp. 47-80.
- European Observatory on Health Systems and Policies and the OECD (2024). *State of Health in the EU: Romania. Profilul de țară din 2023 în ceea ce privește sănătatea*. Brussels: the EU.
- Guvernul României (2022). *Strategia națională pentru protecția persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027* (2022). Strategia a fost adoptată de Guvernul României și publicată în Mon.Of. din 15.04.2022.
- Grigoraș, Vlad, Salazar, M., Vladu, C.I. și Briciu, C. (2021). *Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități în România*. București: Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții și Banca Mondială.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptării comunității de cercetători și practicieni în domeniul politicilor sociale, abordând printre altele strategii, planuri de acțiune, directive și recomandări europene de politică socială, dar și legislația națională în acest domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea conceptelor, abordărilor teoretice și metodologice în studiul stratificării sociale.	Examen scris: test grilă și întrebări deschise Bonus: prezența activă la curs și răspunsuri la întrebările recapitulative 0.10p/ răspuns corect	60% Bonus-urile se adaugă doar în cazul studenților care au promovat examenul scris din sesiune.
10.5 Seminar	Participarea activă la seminarii prin prezentarea temelor redactate individual pe baza lecturii textelor obligatorii; Aplicarea conceptelor, abordărilor teoretice și metodologice în studiul politicilor sociale pentru realizarea unei dezbateri tematice și a dosarului dezbaterii (max 3 studenți)	Teme de seminar redactate individual și prezentate oral la seminar (0.25p/temă; sunt necesare 8 teme pentru punctajul maxim de 2p); Temele realizate în plus și prezentate la seminar constituie bonus (0.25p/temă) Realizarea unei dezbateri pe o temă de politică socială – participare orală și elaborarea dosarului dezbaterii (2p). Bonus: participare la prelegile on-line din cadrul Eutopia – Inequalities in contemporary societies - 0.25/ participare și redactare reaction paper	40% - din care: - 20% teme de seminar - 20% dezbateri de seminar și realizarea dosarului dezbaterii Bonus-urile se adaugă doar în cazul studenților care au promovat examenul scris din sesiune.
10.6 Standard minim de performanță: Punctaj minim de 5p la examenul scris din sesiune Punctaj minim total ponderat (60% examen scris și 40% activitate seminar) de 5p.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Data completării:
18.09.2025

Data avizării în departament:
19.09.2025